

Er der et nordisk alternativ til EU-Europa?

Kommentar til artikel af Johnny N. Laursen og Thorsten B. Olesen ¹⁾

Af Leif Kajberg

Adgangen til internettet byder på mange fordele for den videnssøgende; man kan ved at gå på nettet umiddelbart lokalisere mange af de tekster, som tidligere kun fandtes i trykte

LÆS I BLADET

Er der et nordisk alternativ til EU-Europa? Af Leif Kajberg	side 1
Pressen som magthavernes klakør Af Knud B. Engstrup.....	side 4
Til Bent Brier Af Birtha Bigum	side 5
Sveriges agerende i FN har drastisk förändrats Af Ingela Mårtensson	side 6
Er Norden kun skåltaler? Af Jakob Buhl	side 7
Nordiske noter samlet af Jakob Buhl og Leif Kajberg	side 8
Nordisk folkemøde 2003..	side 12

publikationer. Det gælder eksempelvis forskernes skriftlige arbejder, som i mange tilfælde tilgængeliggøres offentligt via elektronisk fremlæggelse på nettet. Et af de produkter, som kan hentes direkte i en elektronisk version, er en artikel af Johnny N. Laursen og Thorsten B. Olesen. Artiklen repræsenterer et af de efterhånden mange bidrag til forskningen i Danmarks EU-historie, tilblivelsen af Danmarks europæiske politik og Danmarks position som EU-medlem samt Danmarks parallelle politiske, historiske kulturelle og sociale forankring i Norden, som en af de fem nordiske svaner. Med stækkede nordiske vinger kunne man sige, for Laursen og Olesen er i deres analyse karrige med at tildele Norden og det nordiske samarbejde tyngde, gennemslagskraft og fremtidig bæredygtighed. Danmarks vej er i de to forskeres optik så ubestridt den europæiske og EU-orienterede, og det nordiske samarbejde er med påviselige svagheder og fallitter registreret i det historiske bakspejl ikke et realistisk alternativ for det Danmark, som allerede er dybt integreret i EU.

Forskerviden og græsrodsviden

Et interessant aspekt af denne type samtidshistoriske og politologiske

fremstillinger er forsøget på, ud fra fortrinsvis skriftlige kilder, at skabe viden om fx EU og Norden i en situation, hvor der fortsat findes levende mennesker, som går rundt med en personlig viden, i form af erindringer fx, på dette område: Norden, EU, EU-politikens faser og milepæle i Danmark o.s.v. En undertiden veludviklet mod-viden eller modekspertise, kunne man sige, repræsenteret af både enkeltindivider, grupper og bevægelser, fx politiske foreninger og organisationer som fx Frit Norden og Folkebevægelsen. Disse enkeltpersoner og græsrodsbevægelser ville på

Når det så sortest ud efter et af de afgørende nederlag for det nordiske samarbejde - fx da forsvarsforbundet måtte opgives og efter NORDEK-planernes forlis - rejste samarbejdet sig af asken

baggrund af deres samlede sum af erfaringer og erindringer om begivenheder og udviklinger i en række tilfælde kunne gå i dialog med forskningen og undertiden give korrigerende, nuancerende og supplerende versioner af faktuelle oplysninger, enkeltpisoder, stedfundne udviklinger, politiske iagttagelser og vurderinger etc. Det er en situation, som er velkendt fra debatterne om besættelsestidens historieskrivning med indlæg og reaktioner fra dem, som var aktive i perioden 1940-45, og som stadig lever og kan give deres besyv med.

Nordisk samarbejde: En hårdfør størrelse

Den foreliggende fremstilling af samspillet mellem dansk EF- og EU-politik og Danmarks håndtering af de nordiske politiske prioriteter er interessant i en EU-kritisk og i en Frit Norden-sammenhæng, fordi artiklen medtager mange facetter af EU-modstandens historie i Danmark. Artiklen er også vedkommende, fordi en vigtig indfaldsvinkel er det nordiske samarbejdes betydning som alternativ vision i EU-modstandens politik og argumentationsformer. Artiklen rummer meget velkendt faktisk stof, som gennemgående ikke kalder på mere fundamental indsigt. Man får repe- teret mange kendte milepæle, opture og nedture i det nordiske samarbejde undervejs. Og man nikker genkende- nde til forfatterens påpejning af det nordiske samarbejdes elasticitet, robusthed, tilpasningduelighed og fornyelsespotentialer. I flere tilfælde, når det så sortest ud efter et af de afgørende nederlag for det nordiske

samarbejde – fx da forsvarsforbundet måtte opgives og efter NORDEK-planernes forlis – rejste samarbejdet sig af asken. De ændrede præmisser for samarbejdet blev taget ad notam. Der blev anvist nye og måske mindre ambitiøse udviklingsretninger for samarbejdet mellem de nordiske lande, og embedsmænd og politikere kunne behændigt og pragmatisk definere nye indsatsområder for nordisk samarbejde. Vigtige resultater og landvindinger så dagens lys selv efter de store projekters sammenbrud. Man kan samtidig sige, at nok har de mange initiativer, der er udgået fra Nordisk Ministerråd, og fra Nordisk Råd, stået noget i skyggen af EU-udviklingen, men det har ikke skortet på spektakulære resultater inden for det nordiske samarbejde. Faktisk er det blevet påpeget i nogle sammenhænge, at det i årenes løb langt hen ad vejen er lykkedes at virkeliggøre NORDEK-projektet, hvis man ser bort fra enkelte økonomiske og handelsmæssige aspekter.

I de store linier virker skildringen fra de to forskeres side således nogen- lunde præcis og ædruelig. Men bevæ- ger man sig ned på detailplanet i fremstillingen og giver tolkninger og ræsonnementer et kritisk eftersyn, er der iagttagelser og udsagn, der springer i øjnene, kalder på en supplerende kommentar eller ægger til modsigelse. Der er mange vurderinger og konklusioner, der nok kunne fortjene nogle bemærkninger, men det tillader plad- sen ikke. Så der bliver kun tale om et skønsomt udvalg i denne sammen- hæng.

Forfatterne omtaler opblomstringen og væksten i det folkelige nordiske samarbejde efter 1945 og henviser bl.a. til den danske Foreningen Nor- dens imponerende høje medlemstal. De gør korrekt opmærksom på, at Europabevægelsen aldrig nåede en til- svarende opslutning, men det virker en anelse problematisk at modstille de to foreninger, som er vidt forskellige, ikke blot med hensyn til formål og idégrundlag men vel også i relation til

Men i EU-modstan- dernes retorik har forestillingerne om Norden som alternativ til EU for Danmark ofte lidt under mangel på konkretisering af helstøbte og vel- funderede visioner

organisationsform, arbejdsmetoder og medlemssammensætning. Den brede folkelige appel, som man vel trods alt ikke kan frakende den store nordiske forening, har man kunnet kigge i vej- viseren efter hos Europabevægelsen, som havde andre drivkræfter og et helt andet rekrutteringsmønster.

Norden i EU- modstandens retorik

Forfatterne gør en del ud af at udrede, hvorledes Norden og det nordiske al- ternativ er blevet udnyttet i EF- og EU-modstanden, og der bringes en del oplysninger om de aktører, som tidligt var på banen her, deriblandt Frit Nor- den. Vores forening omtales dog kun sporadisk, og der ofres heller ikke mange linier på Nordisk Aktion og Nordisk Alternativkampagne, hvor forfatterne blot konstaterer, at begge grupperinger havde en marginal be- tydning. Derimod optræder fx Folke- bevægelsen og bladet *Notat* med bety- delig vægt. Forfatterne belyser, hvor- ledes nordiske argumenter og den måde disse var skruet sammen på, indgik i debat og valgkampe, bl.a. i forbindelse med folkeafstemningerne om Danmark og EF/EU. Det bemær- kes kritisk et sted, i forbindelse med omtalen af folkeafstemningsdebatten i 1992, at en sammenhængende og mere velbeskrevet nordisk vision var en mangelvare i modstandernes argu- mentation. Det kan ikke udelukkes, at forfatterne har en pointe her. I det hele taget synes et af formålene med deres analyse at være at påpege, at det nordiske kort nok blev spillet hyppigt fra modstandernes side ved mange lej- ligheder, og at argumenter og syns- punkter imod EU og EU-integration nok i mange tilfælde indeholdt refe- rencer til det nordiske alternativ og ri- sikoen for et svækket nordisk samar-

Frit NORDEN

Redaktion:

Leif Kajberg (ansvarshavende)
Klirevænget 31
2880 Bagsværd
Tlf. 44 98 29 32
Bent Brier
Jesper Morville
Jakob Buhl

Redaktionspanel:

Ib Christensen
Kurt Francis Madsen
Poul Erik Søe

Abonnement: Dkr. 90,-

Tryk: Toptryk, Gråsten

bejde p.g.a. EU. Men i EU-modstandernes retorik har forestillingerne om Norden som alternativ til EU for Danmark ofte lidt under mangel på konkretisering og helstøbte og velfunderede visioner. Denne iagttagelse kan selvfølgelig imødegås – bl.a. ved at henvise til Knud P. Pedersens spændende tanker og visioner, som blev udviklet i et stort antal artikler og bøger. Og i Frit Nordens regi har vi faktisk også været leveringsdygtige i visioner for det nordiske samarbejdes udvikling og netop som et modstykke til den af den politiske elite anbefalede vej for Danmark.

Elitens reservation, folkets opbakning

Forfatterne er inde på, at beslutningstagerne i den politiske elite aldrig for alvor har ladet sig påvirke af forestillingerne om Norden som et bæredygtigt politisk alternativ. Omvendt tilkender de i samme åndedrag det nordiske alternativ en markant folkelig forankring, og de peger på Norden og nordiske visioner som en vigtig del af argumentationsberedskabet i EU-modstandernes lejr. Udsagnet bliver dog klart værdiladet, når de taler om, at det nordiske på den ene side fungerer som et ”ægte og oprigtigt mål” mens det på den anden side lod sig bruge som et ”handy propaganda-redskab.” Argumentet om Norden som alternativ fra EU-modstanderside har som nævnt været anvendt ved flere lejligheder. Det blev bl.a. ført frem i debatten forud for skæbneafstemningen i 1972. Forfatterne mener, at den overbevisende tilkendegivelse i ja-sidens favør dengang kan tages som et klart udtryk for det nordiske arguments begrænsede slagkraft. De fremfører, at nederlaget for dem, som søgte at modarbejde Danmarks indmeldelse i EF, afslører det nordiske samarbejdes begrænsede værdi som ”salgbart” alternativ til europæisk samarbejde i EF. Men det er imidlertid en noget ufuldkommen tolkning. Man overser der-

ved fuldstændigt forløb og indhold af den kampagne for dansk tilslutning til EF, som tilhængerne førte dengang godt hjulpet af rigelige støttemidler fra erhvervslivet. Mange, der fulgte med i debatten eller selv var aktive dengang på modstandersiden, har en klar erindring om landbrugets behov og forventninger som et udslagsgivende element i den måde, debatten blev ført på og i den kværende propaganda, den sagesløse befolkning blev udsat for. Skingert og monomant oplod daværende landbrugsminister

Der gik kun et års tid før hulheden og utroværdigheden i den verbale tæppebombning i månederne før 2. oktober var afgørende demaskeret

Henry Christensens hyppigt sin røst i medierne: Hvorfra vil I skaffe de milliarder, som landbruget vil gå glip af i indtjening, såfremt vi ikke kommer med i EF? Der gik kun et års tid, før hulheden og utroværdigheden i den verbale tæppebombning i månederne før 2. oktober var afgørende demaskeret: I efteråret 1973 satte den økonomiske krise sig igennem i takt med, at der blev drejet på oliehanerne udefra, og der blev vendt op og ned på mange forhold i de nationale økonomier. I det hele taget er det et problem, at de to forfattere i deres analyse af den måde, hvorpå Danmark har navigeret mellem det nordiske samarbejde og EF/EU, forholder sig alt for ukritisk til elitens og det politiske og økonomiske *establishments* måde at ræsonnere og anskue verden på. Lidt ideologikritik havde måske ikke været af vejen her.

Kritisk eftertanke

Men selv med kritiske EU-modstanderbriller på bør Johnny N. Laursen og Thorsten B. Olesens studie levne plads til lidt eftertanke. Det er forfatternes tese, at EF/EU-modstanderne hyppigt betjente sig af det nordiske samarbejdes ve og vel og det nordiske som alternativ til europæisk integration som et hovedargument i kampagner og debatter forud for EU-valg og folkeafstemninger om EU. De anfører videre, at det var så som så med soliditeten af det nordiske alternativ, og at alternativforestillingerne ofte havde et letkøbt og ufærdigt præg over sig. Det vil vi vel næppe skrive under på i EU-modstanderorganisationerne, men det er nok ikke nogen skade til at give det nordiske argumentationsberedskab et internt serviceeftersyn. Der er samtidig behov for at tænke dristigt og stort i vore egne rækker med hensyn til det nordiske samarbejdes legitimering og fremtidige intensitet og rækkevidde. Og visionerne for vidtgående nordisk samarbejde bør tage højde for to scenarier eller udviklingsforløb:

- 1) Svanerne, som flyver i flok uden for EU-folden og
- 2) EU som selvvalgt tumleplads for alle svanerne.

¹⁾ Artiklen, som her diskuteres, foreligger på engelsk og har titlen: “A Nordic Alternative to Europe? The Interdependence of Denmark’s Nordic and European Policies.”

Det oplyses i en fodnote, at den elektroniske version af artiklen er næsten identisk med kapitel 7 i bogen *Denmark’s Policy towards Europe after 1945: Theory, History and Options*, som er udkommet på Odense Universitetsforlag i 2000 under redaktion af Hans Branner og Morten Kelsstrup.

Johnny N. Laursen og Thorsten B. Olesens artikel er tilgængelig på webadressen:
<http://www.europaforskning.dk/forskningbas/lauro1.pdf>

Pressen som magthavernes klakør

Af Knud B. Engsnap

Der var engang – ja, så er vi allerede i eventyrenes verden langt borte fra virkeligheden – man talte om pressen som den fjerde magt i et demokratisk samfund ved siden af den lovgivende, udøvende og dømmende magt. Den tid er forbi. Når det drejer sig om EU, optræder 99% af pressen som magthavernes klakør og tiljubler magtmisbrug og antidemokrati, og i dens iver for at takkes magthaverne ser den stort på sandheden, men i den henseende er den jo kongenial med magthaverne. Næsten to tredjedele af irerne stemte ja til udvidelsen, jublede speakeren i tv2. Løgn fra ende til anden. Valgdeltagelsen var kun på 48,5, og af dem stemte 63% ja. Det er jo ikke to tredjedele af irerne, og det de stemte om, var ikke østudvidelsen, men Nice-traktaten der handler om at give mere magt til de store lande inden udvidelsen. Tordnende ja til øst-udvidelsen istemte den licensbetalte DR der for synlighedens skyld nu skal bo i et kæmpeglashus i Ørestaden, mere øregas end –stad. DR har for længst under den nuværende chefs regering gjort det af med det meste af den kritiske journalistik, og der er intet håb om at flytningen skulle ændre på det, eftersom Nissen flytter med.

I udsendelsen DEADLINE havde man Bertel Haarder og Steen Gade i studiet, begge i øvrigt tidligere modstandere, nu hyperbegejstrede medløbere der har indset at EU-modstand ikke er sund for karrieren. De kunne i kor med studieværten græmme sig over irernes nærmest forbryderiske dumhed i første omgang og istemme det fælles håb at irerne nu var banket på plads. Og det var de. De mange millioner bestikkelsespenge var givet godt ud.

Ikke en lyd i de elektroniske medier

om det antidemokratiske i at irerne skulle stemme endnu engang om nøjagtig det samme. Man harcelerer over at Hussein kan opnå en valgprocent på næsten 100, og det er naturligvis også parodisk og har intet med demokrati at gøre; men det har heller intet med demokrati at gøre når den svenske statsminister Göran Persson i forbindelse med den forestående euroafstemning udtaler: ”Sverige kan ikke leve med et EMU-nej. Da er jeg ganske sikker på at der bliver en ny beslutning.”

Hvad det svenske folk mener er altså lige gyldigt. De vil blive sendt til stemmeurnerne indtil de mener det samme som magtelisten. Hvor horribel udtalelsen end er, må man være den svenske statsminister taknemmelig for at han siger sandheden. Folkestyre og EU kan ikke fungere sammen. EU er en elitær magtstruktur der fungerer bedst helt uden folkelig indblanding; men ulykkeligvis har altså enkelte medlemslande endnu deres egen grundlov der kræver folkeafstemninger om afgørende spørgsmål. Indtil en fælles EU-grundlov har fået gjort kål på det, må man så benytte sig af den perssonske metode.

Det er også bevægende at høre den hjemlige presse optræde som magtelitens megafon og tude os ørerne fulde af hvor forfærdeligt det er for os at vi stadig har de forbehold. Vi kan ikke sidde med ved bordet, vi bliver marginaliserede, kørt ind på et sidespor etc. Ingen nævner hvorfor vi overhovedet har de forbehold. Det har vi fordi magthaverne ikke ville tage et nej for et nej og respektere udfaldet af Maastricht-afstemningen. Ved hjælp af SF der led så frygteligt af taburetkløe at de var parate til at vende 180 grader, fandt man ud af at det nok bare var nogle enkelte punkter befolkningen ikke kunne lide og konstruerede så de fire forbehold og

Artiklen har været bragt som kronik i Flensborg Avis. Den optrykkes her i bladet med forfatterens tilladelse. Der henvises i denne sammenhæng til Göran Perssons famøse udtalelser, som er gengivet mere udførligt i „Nordiske Noter“ side 10.

sendte befolkningen til afstemning en gang til med trusler om statslig bankerot hvis vælgerne ikke makkede ret. Fupnummeret lykkedes, bortset fra at SF’erne ikke kom ind i regeringsvarmen. Desværre havde politikerne været så uforsigtige at love at forbedlene kun kan afskaffes ved en folkeafstemning. På den måde kommer demokratiet til at spænde ben for magtelitens drøm om at gøre Danmark til en strømliniet vasalregion i et nyt europæisk imperium. Frankrig havde også en afstemning om Maastricht, og det var nær gået som i DK, og derfor har der ikke været folkeafstemninger i Frankrig siden. Man skal jo ikke risikere noget. Den tyske befolkning er åbenbart for altid umyndiggjort. Tyskerne må slet ikke spørges. Havde man gjort det, havde de også sagt nej til teuroen og dermed undgået de problemer som en overvurderet DM har givet dem, og den handlingslammelse som Den europæiske Centralbank har påført dem. De nationer der står uden for euroen har jo klaret sig langt bedre end dem indenfor. Et held at Danmark ikke fulgte de såkaldte eksperter som fx en politiserende nationalbankdirektør, Jøved og Ulykkesoft. På et tidspunkt var de vist inde på at det ville koste os 24 milliarder at stå udenfor. Det gik stik modsat. Det viste sig at være en økonomisk fordel at vi holdt os udenfor. Jøved og Ulykkesoft skylder os en uforbeholden undskyldning for at have løjet om forbeholdene.

Under DK’s formandskab gik en samlet presse fuldstændig i selvsving. Fogh blev nærmest guddommeliggjort, og man jublede med på melodien om et genforenet Europa. Genforenet? Selv om EU skulle komme til at bestå af 25 lande, er EU trods alt ikke lig med Europa. Fort Europa har udvidet sit territorium hinsides det gamle jerntæppe; men hvad med den

nye mur der nu må bygges mellem gamle naboer, fx mellem Ukraine og Polen.

Man kan undre sig over at EU-modstandere og -skeptikere kan holde skansen til trods for at de stort set er udelukket fra medierne. Det er imponerende at så mange vender det døve øre til magtens sprog og holder fast i folkestyret. For magteliten er der vist kun én vej ud af dilemmaet. De stemmesedler der bruges ved EU-afstemninger må fornys så man kun kan stemme ja.

Til Bent Brier

- en fødselsdagshilsen
i anledning af
den runde dag 26/2

Når folk fylder år,
skal de hyldes, ja klart.
Den hyldest, du får,
er dog kun en part
af det, du kunne fortjene;
for du har kæmpet for Norden frit
(selvfølgelig ikke alene.)
Ja, du Bent Brier, har ydet dit,
set klart på EU's skavanker,
du tier ikke, men kommer tit
med dine kritiske tanker.
Så gid du stadig må bruge dit vid,
dit lune og tankens klare bid
til Nordens sag at fremrykke.
Hav TAK -og så TIL LYKKE!

På styrelsens vegne
Birtha Bigum

Annonce

Norden ER et alternativ...!!!

Går du ind for øget samarbejde i Norden...?

Tror du på at folkestyret er den eneste vej frem...?

Mener du at nordisk kultur og identitet er værd at værne om...?

Synes du også at et genforenet Norden ville være et bedre sted at være...?

Nordisk Vision er en nystartet forening hvor vi arbejder for et øget samarbejde i Norden. Vores mål er et genforenet Norden bestående af selvstyrende regioner, hvor regionsgrænserne bestemmes af de mennesker der rent faktisk bor der. I **Nordisk Vision** arrangerer og fejrer vi historiske mærkedage og mener at det skal være **kul** at arbejde og interessere sig for Norden.

Har **Nordisk Vision** vakt din interesse, og vil du gerne vide mere, kan du læse mere om os på www.nordiskvision.org Har du allerede bestemt dig for at blive medlem kan du blot indbetale 100 skandinaviske kroner på følgende konto: I Norge 6011-06-24746 (Nordea). Vi har endnu ikke fungerende konti i Danmark, Finland, Island og Sverige, men de er på vej! Indtil da kan du kontakte os pr. e-post på info@nordiskvision.org eller på tlf. 26 36 83 07. Velkommen til **Nordisk Vision...**

Det er idéen om det nordiske, der skaber Norden...!

Sveriges agerande i FN har drastiskt förändrats

Af Ingela Mårtensson

Martin Sjöstedt har undersökt Sveriges röstande i FN under de senaste tjugo åren och kommit fram till att det skett en drastisk förändring det senaste decenniet.

Tidigare röstade Sverige ungefär lika ofta med länder i tredje världen som med västländerna i kontroversiella frågor i FN:s generalförsamling. Idag sker det nästan aldrig att Sverige röstar med u-länderna mot den rika världen.

Martin, som studerar vid Göteborgs universitet, har gått igenom alla protokoll gällande omröstningar i generalförsamlingen från och med 1982 fram till 2001. Förändringen inträffar i och med Sveriges ansökan till EG för tio år sedan.

Martin förklarar förändringen i utrikespolitiken i första hand med ansökan om medlemskap i dåvarande EG. Den svaga ekonomiska utvecklingen är en annan förklaring. Sverige behövde hålla sig på god fot med västländerna med tanke på ekonomiskt utbyte.

Martins C-betygsuppsats har titeln ”En väststat som andra? En studie av europeiseringen av svensk utrikespolitik”. Den ligger till grund för en artikel på DN-debatt ”Stödet till tredje världen minskar” av Martin Sjöstedt och Ulf Bjereld (professor i statskunskap). Syfte var att lyfta de utrikespolitiska frågorna som lyst med sin frånvaro i valrörelsen. Det lyckades man nu inte med.

Däremot lyckades man reta upp Pierre Schori (svensk FN-ambassadör), som menade att detta inte var en sann bild av svensk utrikespolitik. Schori kunde inte bestrida resultatet som sådant eftersom det bygger på faktiska uppgifter i FN-protokoll. Men han påstod att Sverige inte ändrat sin utrikespolitik utan tvärtom att Sverige genom

medlemskapet i EU har påverkat EU-länderna. Men kvar står att Sverige numera nästan aldrig röstar med tredje världen i kontroversiella frågor i FN. Det kan inte Schori förneka. Martin Sjöstedt instämmer inte i Pierre Schoris påstående. Tvärtom menar han att den svenska utrikespolitiken ”europeiserats” och därmed passiviserats de senaste tio åren. Han kritiserar i stället den svenska utrikespolitiken för att inte utnyttja sin röst i EU och försöka påverka den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (GUSP) till exempel när det gäller fattigdomsbekämpning, bistånd och EU:s jordbrukspolitik – frågor som har betydelse för länder i tredje världen.

I DN-artikeln redovisas också hur det officiella besöksutbytet med andra länder förändrats. En tidigare studie av Marie Demker och Cecilia Malmström visade att besök från länder i tredje världen stod för 34 procent av officiella besök till och från Sverige under åren 1965-89. Motsvarande siffra för Västeuropa var 24 procent. Från och med 1990 minskar besöksutbytet med tredje världen till 18 procent och europeiska länder ökar andelen till 60 procent. Således en markant förändring sker under 90-talet, vilket stärker tesen om svensk utrikespolitikens europeisering. Under tre decennier förde Sverige en aktiv utrikespolitik, som byggde på en neutralitetspolitik. För att göra trovärdigt att landet skulle förhålla sig neutralt i händelse av krig så gällde det att inte enbart stödja stormakterna. Sverige, som var alliansfritt, tog ofta ställning för fattiga och mindre länder. Artikelförfattarna beskriver den tidigare utrikespolitiken på följande sätt: ”Genom ett generöst biståndsprogram och ett riksdagsledamot för centerpartiet i

Jämtlands län högt officiellt besöksutbyte med tredje världen framstod Sverige som u-ländernas förkämpe bland i-länderna, och även inom FN försvarade Sverige uländernas intressen och stödde bland annat deras krav på en ny ekonomisk världsordning. Statsminister Olof Palme var i detta sammanhang en tongivande personlighet som satte sin prägel på den aktiva politiken genom stöd till tredje världens länder och skarp kritik av stormakternas agerande. Sveriges utrikespolitiska profil skiljde sig således från övriga västländer genom denna uttalade tredje världsinriktning.” Sjöstedt och Bjereld anser att väljarna skulle ha rätt att veta var de olika partierna står i de utrikespolitiska frågorna för valet. Under tiden då neutralitetsdoktrinen gällde fanns en samstämmighet i svensk säkerhetspolitik men nu finns en stor oenighet angående Natomedlemskap, bistånd, etc. Men det ville politikerna inte tala om.

Kilde: Kritiska EU-fakta nr 77 Oktober 2002

Er Norden kun skåltaler?

Af Jakob Buhl

Som nordisk statsborger kan jeg eksempelvis søge om optagelse på en videregående uddannelse i en anden af Nordens stater end lige min egen. Men vil jeg hellere blive hjemme, kan jeg tage et kortere udvekslingsophold gennem NORDPLUS-programmet.

Siden hen kan jeg så søge arbejde overalt i Norden, og ved flytning flytter jeg blot kommune og opnår som nordisk statsborger umiddelbart kommunal valgret (og det stammer fra en nordisk aftale som for længe siden trådte i kraft).

Dette kunne jeg gøre både FØR og EFTER EØS-aftalens ikrafttræden. EØS-aftalens sociale sikringer gælder dog ikke, hvis jeg står udenfor arbejdsmarkedet. Men dér gælder så Den nordiske Socialkonvention.

Kulturelt er Nordisk Råd med til at repræsentere mit kulturområde udadtil med litteratur-, film- og miljøpris. Det samme gælder i særdeleshed Nordisk TV- og Filmfond. Og det er bare to eksempler.

På det mere politiske plan, bidrager Nordisk Ministerråd med manifestationer på miljøområdet og ved miljøinvesteringer gennem Nordisk Investeringsbank.

Norden er også til stede ude i verden - i og udenfor Norden - ved f.eks. de fælles informationskontorer i Sankt Petersborg, Tallinn, Riga, Vilnius, ambassadekomplekset i Berlin og kulturhusene i Tórshavn, Reykjavík og Nuuk.

På områder, hvor den enkelte stat i Norden måske er for lille, går vi sammen. F.eks. om genbank for planter, særlig opmærksomhed for døvblinde, videreuddannelse af journalister, vulkanforskning og støtte til samisk sprog og - kultur.

I FN hjælper og støtter staterne i Norden hinanden. Der samarbejdes om praktiske opgaver og om besættelse af poster, derunder ikke mindst

Kommentaren er skrevet som et svar på en sidebemærkning i Flemming Kyeds bagsiderubrik "Folk" i det danske dagblad "Information" den 13. februar, 2003. Heri noterer Kyed, under overskriften "Nordiske politikere," at det i dag er 50 år siden, Nordisk Råd holdt sit første møde. Siden er der holdt mange skåltaler, men hvad kom der ellers ud af det?" I øvrigt er de nordiske samarbejdsaktiviteter jo mangfoldige og omfatter eksempelvis også et Nordisk Informationskontor i Flensborg og tilsvarende kontorer rundt omkring i Norden, f.eks. i Göteborg. De fungerer dog på en anden måde end de i indlægget nævnte opgaver og programaktiviteter og drives således ikke direkte af Nordisk Ministerråd, men indgår i tæt parløb med Foreningerne Norden. (red.)

sædet i FN's sikkerhedsråd og vi holder hinanden orienterede. Norden har samarbejdet militært i FN-regi og vi kunne spare administrative midler ved i højere grad at koordinere og samarbejde om bistandspolitikken. Vi har jo sådan nogenlunde samme holdning til hvordan den skal foregå.

I FN har Norden, i hvert fald tidligere, haft en skarp profil, når det gjaldt spørgsmål om miljø, bæredygtig udvikling og fredsskabende foranstaltninger.

Jeg var i hvert fald stolt, da Sydafrikas afgående præsident Nelson Mandela på sin afskedsrejse valgte, udover Holland, at aflægge besøg i lige netop Sverige, Norge, Danmark, Island og Finland.

Norden gav også støtte, moralsk og økonomisk, da Estland, Letland og Litauen opnåede mulighed for selvstændighed og en demokratisk udvikling.

Norden er på mange områder en naturlig enhed. Derfor er svaret ikke altid, at det er godt nok, hvis samarbejdet foregår i EU-regi og at dette skulle overflødiggøre nordiske initiativer. Det er simpelthen en misforståelse. Er der godt at vi får ens love, hvis vi kan blive stemt ned og det måske er love, der ikke er i samklang med vores egen tradition?

Et nærliggende eksempel er den nordiske udleveringsaftale. Den har i mange år fungeret uden gnidninger netop fordi vores retstraditioner ligner hinanden. I EU er en udleveringsaftale straks en mere kontroversiel og problematisk sag.

Norden er så sandelig meget andet end blot skåltaler! (*jævnfør Information den 13/2*).

David Helin
30 ÅR I
FORLKESTYRETS
TJENESTE
 - Om Folkebevægelsen mod EU, historie 1972 - 2001

ca. 350 sider, kr. 220,- indb.

Thomas Thyrrstrup anmelder bogen i næste nummer af Frit Norden

Nordiske Noter

Samlet af Jakob Buhl og Leif Kajberg

Island vil i Sikkerhedsrådet

Island forbereder nu at stille op til FN's Sikkerhedsråd i år 2008. Udenrigsminister Halldór Ásgrímsson siger, at opstillingen sker i enighed med de øvrige nordiske lande og opstillingen kan således kaldes fælles nordisk. Hver gang medlemmer til Sikkerhedsrådet bliver valgt, er der to pladser som tilhører de såkaldte vestlige stater. Hvis der er flere end to som vil ind i rådet, bliver der valgt mellem kandidaterne. Island vil nu styrke sit arbejde inden for FN og øge mandskabet ved ambassaden for at forberede opstillingen og eventuelt arbejdet indenfor Sikkerhedsrådet.

Kilde: Nordiska nyheter.

Sameflagget vaiet foran Stortinget og regjering

Det samiske flagget vaiet torsdag for første gang foran Stortinget og Regjeringsbygget på samefolkets dag 6. februar. I hovedstaden gikk flagget også til topps i rådhusets borggård, hvor dagen ble markert med klokkespill, flaggjoik, taler og sang. Sametingspresident Sven-Roald Nystø, kommunalminister Erna

Solberg og barn fra flere barnehager og skoler deltok i markeringen som ble innledet med overrekkelse av det samiske flagget til Oslos ordfører Per Ditlev-Simonsen. Vi håper det heretter blir skikk at det samiske flagget heises ved Stortinget og Regjeringsbygget hvert eneste år den 6. februar, sier underdirektør Pål Hivand ved Sametinget til NTB. Han sier samene er glade for at regjeringen har foreslått regler for bruk av det samiske flagget ved alle offentlige bygg. Det betyr mye for oss, sier Hivand. Han sier bruk av det samiske flagget til dels har vært kontroversiell, kanskje særlig i Finnmark. Mange har reagert og vært engstelige. De har knyttet bruken av flagget og andre samiske symboler til kravet om en samisk stat. Når flagget heises foran Stortinget og regjering, er det grunn til å tro at skeptikere etter hvert vil bli beroliget, sier Hivand. Stortingets direktør Hans Brattestå bekrefter at det samiske flagget også i framtiden vil bli heist på Løvebakken på samefolkets dag. Det er et positivt signal om at parlamentet respekterer dagen, sier han til Norsk telegrambyrå (NTB).

Kilde: Sámi radio <http://www.samiradio.org/norwegian/2003/02/710820.html>.

Færre får asyl i Sverige

Trots en dramatisk økad flyktingstrøm till Sverige får allt færre asylsökande stanna i landet. Under förra året fick 20 procent av de asylsökande som kom till Sverige uppehållstillstånd. Det är en klar minskning jämfört med 2001, då siffran var 27 procent. Samtidigt har antalet flyktingar fördubblats mellan 2001 och 2002 från 16 300 till 33 000 personer. Kritiker anser att Migrationsverkets attityd har hårdnat. Det som sågs som självklara asylskäl för några år sedan är det inte i dag.

Verkets förklaring är att många asylsökande saknar starka flyktingskäl då inga konflikter finns i Sveriges närområde. Att antalet flyktingar har ökat så markant anses bero på en hårdare flyktingpolitik i grannländerna, inte minst i Danmark, i kombination med att gränskontrollerna slopades när Sverige gick med i passunionen Schengen för två år sedan.

Kilde: Nordiska nyheter.

Samisk-islandsk selskab i Island

Et samisk-islandsk selskab blev opprettet i Nordens Hus i Reykjavik 6. februar, på samernes nationaldag. Meningen med selskabet er at styrke båndene mellem det samiske folk og islændingene. 70 mennesker mødte op, men medlemstallet i foreningen er omkring 110. Selskabets love blev vedtaget på mødet og en bestyrelse blev valgt. Formand bliver forfatteren Einar Bragi. Mødet krævede, at samerne får lov til at blive medlemmer af Nordisk Råd. Samernes nationalsang blev hørt for første gang på islandsk, reciteret med musikunderlægning. Efter mødet tog medlemmerne hjem til formanden, hvor man for første gang i Island hejste det samiske flag.

Kilde: Nordiska nyheter.

Færre nordmænd siger ja til EU

En ny meningsmåling, som Norsk Gallup har foretaget, viser, at næsten 53,6 procent af nordmændene ønsker at komme med i EU. Det er fire procentpoint færre end i den tilsvarende januar-måling, der er foretaget for avisen Verdens Gang og norsk TV2,

fremgår det af den norske avis, Nordlys. Undersøgelsen, der omfatter 949 personer, vise, at 53,6 procent ville stemme ja, hvis det var aktuelt med en folkeafstemning, mens 32,8 procent ville stemme nej, og ved-ikke-procenten er 11,2, skriver Verdens Gang. For første gang har Norsk Gallup spurgt ja-sigerne om årsagen til, at man er blevet mindre positiv. 34,1 procent svarer, at det skyldes Norges manglende indflydelse på EU, mens 20,1 procent begrundet deres stillingtagen med det norske pris- og rentiveau. „Det virker, som om Gro Harlem Brundtlands strategi med EØS-aftalen har virket. Den er designet som et pædagogisk virkemiddel til at demonstrere sin egen afmagt. Nej-siden har ikke haft noget tilsvarende,“ kommenterer Anders Todal Jenssen, der er professor i statskundskab ved Norges Teknisk-Naturvidenskabelige Universitet i Trondheim, til Verdens Gang.

Se desuden: Verdens Gang:

<http://www.vg.no/pub/vgart.hbs?artid=2338> og

Nordlys: <http://nordlys.api.no/imaker?id=6851010&method6>.

februar 2003

Pressemeddelelsestekt forfattet af Luise Hemmer Pihl.

Norge og Sverige i mediernes spejl

Det nordiske netværket Forum Norden inbjuder til et seminarium i Oslo den 3-4 marts for at belyse og diskutere synen på Sverige og Norge formedladt gennem våra nationella medier. Bakgrund: Då Forum Norden arrangerade sitt seminarium om Gränshinder och gränssamarbete i Norden, i Stockholm i sept. 2000, uttryckte informationschefen på Merita-Nordbanken (Nordea), att "kanske den största orsaken till att Telia-Telenor-affären havererade, var

den "landskampsmentalitet" som piskades fram i respektive lands media". Detta uttalande väckte tanken till detta seminarium. Idén stärktes ytterligare av ett samtal med svenska UD, där en tjänsteman uttryckte uppfattningen att de främsta gränshindren mellan de nordiska länderna inte ligger i olikheten i lagar och regler, utan i människors huvuden. Detta seminarium syftar således till att försöka "se bakom" dessa nationella mediabilder, och att försöka se metoder för att bryta den negativa eller felaktiga mediabild som förmedlas. Målgrupp. Seminariet riktar sig till Svenska och Norska journalister och journaliststuderande. Forum Norden. Forum Norden är ett nätverk av personer med intresse för olika aspekter av nordisk integration. Nätverkets syfte är att genom olika seminarier och träffar belysa och diskutera olika aspekter av nordisk integration. Et tilsvarende seminarium fandt sted i Helsingør i marts 2002. Emnet var dengang mentalitetsbarrierer i Øresund, dvs. mellem Sverige og Danmark.

Ambitiøs EU-udenrigspolitisk satsning i støbeskeen?

Frankrig og Tyskland drømmer om EU-ambassader rundt om i verden. Den europæiske Union skal have sit eget diplomatiske korps med ambassader som led i planer med sigte på at styrke unionens internationale image. Idéen er en del af den politiske pakke, som Frankrig og Tyskland præsenterede den 20. januar, 2003 på EU-konventet, som ledes af Valéry Giscard d'Estaing, den tidligere franske præsident, som står i spidsen for udarbejdelsen af et EU-forfatningsudkast. De allerede eksisterende repræsentationer og kontorer, som Europa-Kommissionen har etableret i hen ved 130 lande, vil efter planen udgøre fundamentet for denne diplomatiske oprustning fra EU's side. Idéen er, at Kommissionens enheder skal have deres virkefelt, således at kontorerne kommer til at repræsentere hele EU, det samlede EU. De udvidede enheder skal arbejde tæt sammen med nationale diplomater og være ansvarlige over for en europæisk udenrigsminister. Oprettelsen af en sådan ny uden-

rigspolitisk post skal skabe en løsning på EU's til skizofreni grænsende dilemma, der består i, at Chris Patten, som er ansvarlig over for Kommissionen, og Javier Solana, som er ansvarlig over for EU-regeringerne, er fælles om at håndtere EU's udadvendte relationer. Intentionen er at kombinere den politiske autoritet, som Señor Solana nyder, med de økonomiske og personlige ressourcer, som er til rådighed for og kontrolleres af Mr. Patten. Peter Hain, den britiske regerings repræsentant i EU-konventet, finder idéen interessant, forudsat at den, som beklæder det høje embede, tager imod instrukser fra medlemslandene i EU. "Det er vigtigt at sikre, at EU taler med en klar stemme på den internationale arena. Hvis George W. Bush ønsker at ringe til Europa, taler han med formanden for Det europæiske Råd. Hvis Colin Powell ønsker det samme, ringer han til den nye EU-topfigur for udenrigsanliggender," siger Peter Hain.

Storbritannien går også ind for en kommende europæisk præsident, men flere af de små lande er imod, og fra hollandsk side blev det således fremført, at "den fremtidige europæiske præsident ville blive den mægtigste politiker i Europa, men vedkommende vil ikke være folkevalgt og vil ikke skulle stå til ansvar for et demokratisk valgt organ."

Et spørgsmål, der umiddelbart melder sig, er: Går disse visioner for en stærkere EU-udenrigspolitisk markering i spænd med de nordiske landes interesser? Og hvordan harmonerer visionerne om at opbygge egentlige diplomatiske repræsentationer for EU med de nordiske landes fælles fodslag i retning af at etablere fælles ambassader i nogle lande? Vil EU dermed komme til at begrænse Nordens muligheder for at profilere sig udadtil? *Kilde: London Times, 21. januar, 2003.*

Island

I januar blev en ny islandsk meningsmåling offentliggjort. Ud af 600 adspurgte (ud af en befolkning på 283.000) islændinge, var 44,5 % IMOD at Island skulle søge om medlemskab i EU. 25,5 % var FOR. 27,3 % svarede "ved ikke" eller kunne

ikke give et klart svar og lige knap 3 % nægtede at svare.

Regner man kun med de rene nej – og ja-svar, svarede 63,6 % nej og 36,4 % ja. Men det bør bemærkes, at der jo var en temmelig stor ”ved ikke”-gruppe, og at denne vil kunne blive afgørende.

Huller skal lukkes

I Norden er omkring 300.000 mennesker født i et nordisk land og bor og arbejder nu i et andet. Lovgivningen er ikke så forskjellig - bortset fra en række huller. Disse huller må vi have lukket. Hvert land mener deres bureaukrati er det absolut bedste, men for eksempel bør vi udvide aftalen om at anerkende videregående uddannelser fra de øvrige nordiske lande til også at omfatte kortere erhvervsuddannelser. Det sagde fhv. statsminister Poul Schlüter på et pressemøde 21. januar. Han skal undersøge, hvordan det kan blive nemmere at flytte og pendle over grænserne i Norden, særligt i Øresundsregionen. Poul Schlüter er blevet udpeget af den svenske minister for nordisk samarbejde Berit Andnor. Sverige er i 2003 formand for Nordisk Ministerråd.

Kilde: Nordiska nyheter.

Æ, ø og å velkomne på nett

Æ, ø og å slipper omsider inn i domenevarmen. Omsider kan du bruke nasjonale bokstaver i WEB-adresser. De engelskspråkliges dominans på Internett er i ferd med å forsvinne. Nå er det i nasjoner som Kina og Korea at det registreres flest nye domener. Denne uken tok

språkimperialismen slutt. Nå kan nettsurfere fra de 352 nasjonene med nasjonale tegnsett klikke seg inn på domenenavn med lokale stavemåter, skriver ITavisen.no. En IDC-rapport fra desember i fjor viser at 43 prosent av alle som bruker Internett ikke kan engelsk. Fem til nå har det like vel bare vært engelske tegn, bokstavene A-Z og tallene 0 til 9 som har vært godkjent for bruk i domenenavn.

Kilde: Aftenpostens nettutgave.

Ny norsk bog: Digital makt - informasjons- og kommunikasjonsteknologiens betydning og muligheter

Utviklingen og utbredelsen av den digitale informasjons- og kommunikasjonsteknologien (IKT) er blitt vår tids målestokk på fremskritt og makt i den globale kunnskapsøkonomien. Forbrukervennlig, digital kommunikasjonsteknologi har for lengst forandret vår hverdag, og er på kort tid blitt en del av våre omgivelser og vår natur. Som kulturelt og estetisk fenomen er den digitale teknologiens nærvær i ferd med å bli usynlig for oss. I denne boken, som inngår i Makt- og demokratiutredningen, rettes søkelys mot hvordan IKT påvirker, endrer og skaper nye former for maktforhold, maktutøvelser og maktforståelser i samfunnet. Det er en antologi med bidrag fra ledende forskere på IKT og digitale medier i Norden, og er et resultat av samarbeid mellom Makt- og demokratiutredningen og det nasjonale forskningsprogrammet SKIKT (Samfunnmessige og kulturelle forutsetninger for informasjons- og kommunikasjonsteknologi) ved Norges forskningsråd. IKT er ikke bare et nytt medium, slik radio kom etter avis og

fjernsyn kom etter radio, men en teknologisk plattform for alle typer kommunikasjon og interaksjon mellom mennesker, organisasjoner og samfunn. Utviklingen av informasjons- og kommunikasjonsteknologi griper inn i omfattende kulturelle og sosial endringsprosesser, der institusjoner, praksisformer og forståelsesformer ligger i støpeskjeen. Den digitale makten representerer dermed både muligheter og begrensninger for dem som ønsker å delta i den fremtidige utformingen av samfunnet.

Digital makt - informasjons- og kommunikasjonsteknologiens betydning og muligheter. Tore Slaatta (red.). Oslo: Gyldendal, 2002. 272 s. Pris kr. 300. Heftet.

Kilde: Norwegian Library House AS, <http://www.nlhas.no/00074915.htm>

Dokumentation: „Sverige kan inte leva med EMU-nej“

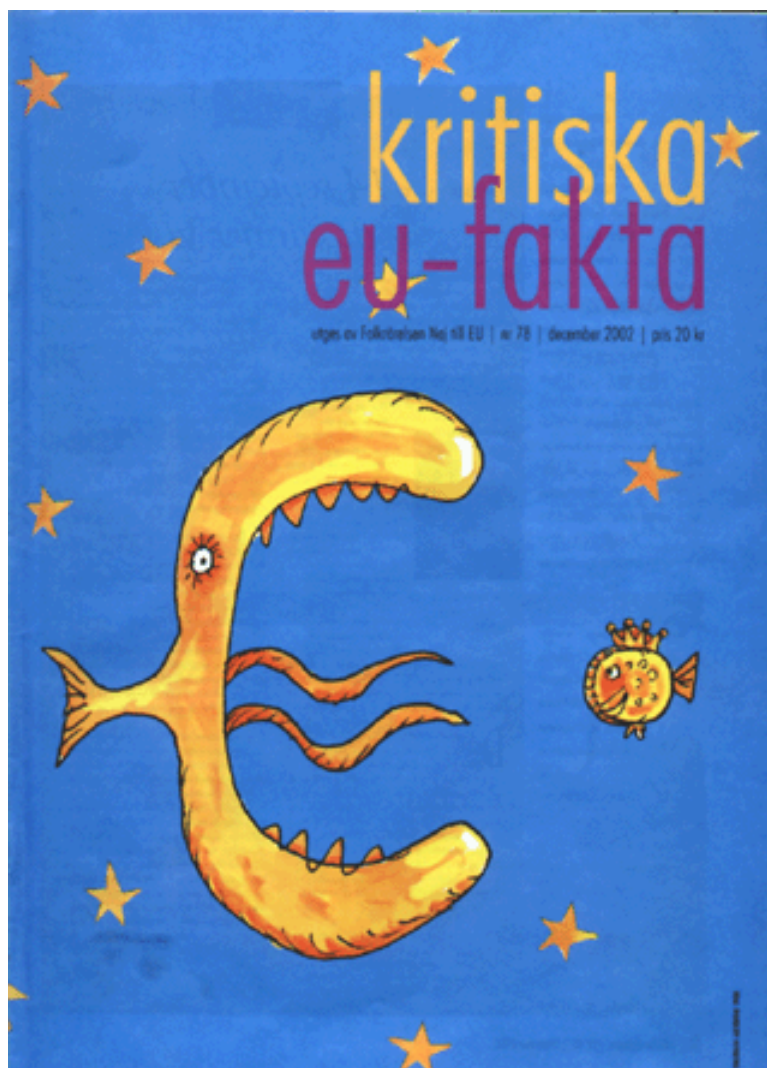
Nedenfor den svenske statsminister Göran Perssons famøse uttalelser vedr. folkeafstemningsresultater og deres eventuelle gyldighet.

Sverige kan inte leva med ett nej till EMU, enligt statsminister Göran Persson.

- Då är jag ganska säker på att det blir ett nytt beslut, sade han i Ekots lördagsintervju.

Redan på lördagsmorgonen sade Göran Persson i en intervju i TV 4 att ett nej i folkomröstningen är ett nej, men att Sverige inte kan leva med det.

- Man får komma tillbaka och diskutera frågan med svenska folket, sade Göran Persson, som inte kunde ange hur lång tid ett nej skulle gälla.

Först i Eko-intervjun fick Göran Persson följdfrågor vad han egentligen menade med att Sverige inte „kan leva med ett nej“.

- Det låter mer dramatiskt än vad det är i rent fysisk mening. Men EMU är på plats och fungerar något sånär, även i en lågkonjunktur. Estland, Lettland, Litauen, Polen och Tjeckien kommer alla att få euron i närtid, det pågår en rörelse i Danmark för EMU och Norge kommer att söka medlemskap i EU och då få euron. Då kommer det vara vi och Ryssland som är utanför, sade Göran Persson.

- Vi kan säkert hanka oss fram, men det kommer inte att kännas naturligt. Jag är ganska säker på att det blir ett nytt beslut, sade Göran Persson.

Han kommer inte att låta folkomröstningen bli en förtroendefråga om honom som regeringschef.

- Det går alldeles utmärkt att undvika det, sade Persson och hänvisade till den norska statsminister Gro Harlem Brundtland, som satt kvar efter norska folkets nej till EU.

Kilde: Yahoo! Sverige
<http://se.news.yahoo.com/021221/58/13e8q.html>

Svenske ØMU-modstandere fordeler statslige kampagnepenge

19 organisationer skal deles om de 48 millioner kroner, som den svenske stat har bevilget til ØMU-modstandernes kampagner. 19 organisationer, som vil føre kampagne mod svensk ØMU-medlemskab, mødtes den 3. februar i Stockholm for at aftale, hvordan de 48 millioner svenske

statslige kroner, svarende til 38,4 millioner danske, skal fordeles. På mødet nedsattes en bestyrelse med seks medlemmer, og man aftalte retningslinjer for fordeling af pengene. Nej till EMU, hvor Vänsterpartiet og Miljöpartiet er dominerende, får 21 millioner, mens et tilsvarende beløb skal tilfalde Samverkan mot EMU (fortrinsvis socialdemokrater, kristelige demokrater og centerpartister). Endelig er der afsat en reserve på seks millioner til organisationer, der måtte dukke op. Sverigesdemokraterna, som er et parti på den yderste højrefløj, demonstrerede samtidig for at markere, at de også ønskede at få del i oplysningspengene. Men de får næppe nogen. De svenske vælgere skal stemme om euroen skal afløse den svenske krone den 14. september 2003.

Kilde: euobserver.dk, 6. februar, 2003, http://www.euobserver.dk/index.php?page_id=13&data_id=3165

Brett samarbejde mot EMU inför folkomröstningen

Sverige er ved at mobilisere forud for ØMU-folkeafstemningen. Det fremgår af følgende mødeindkaldelse: Vi inbjuder organisationer og enskilda i Helsingborg med omnejd för att starta ett så brett samarbejde som möjligt mot den Ekonomiska Monetära Unionen (EMU) för att försöka få nej till EMU att vinna i folkomröstningen i september i år. Vi föreslår att man bildar ett nätverk, som kan kallas Helsingborgare mot EMU. Vi har ett förslag till plattform i bifogad pdf-fil. Vi hoppas verkligen vi kan få ett brett samarbejde mellan olika riktningar med undantag för främlingsfientliga.

Nordisk Folkeriksdag 2003

Frit Norden er medarrangør af

Nordisk folkemøde i Lillehammer

i dagene

30. juli – 2. august 2003

Det traditionsrige nordiske folkemøde om EU og det nordiske samarbejde holdes i år på Højskolen i Lillehammer, under overskrifterne:

EU på vej mod en stormagt?

og

Nordisk folkestyre i fare?

Der bliver bl.a. oplæg og paneldiskussioner, og fra dansk side ventes Drude Dahlerup og Ole Krarup at blive oplægsholdere.

Folkemødet arrangeres af Nordisk Folkeriksdag i Norge i samarbejde med Frit Norden i Danmark og Folkeriksdagens Venner i Sverige. En lang række organisationer og bevægelser er anbefalere af folkemødet.

Der er indsendt ansøgninger om økonomisk støtte til arrangementet fra bl.a. Nordisk Ministerråd og det norske udenrigsministerium.

Nærmere oplysninger om program, deltagergebyr, overnatningsmuligheder mm. kommer i næste nummer, og bliver lagt på vores hjemmeside:
www.fritnorden.dk

**Husk at sætte kryds
i kalenderen!**

Kontingent 2003

Brev med girokort er på vej til medlemmer og abonnenter. Vi håber på hurtig reaktion, da rykkerproceduren er både arbejds- og tidskrævende. Kontingentet er fortsat uændret - økonomi skal ikke begrænse medlemstallet - men vi opfordrer til, at alle der kan og vil, supplerer kontingentet med et gavebidrag.

Venlig hilsen
- og tak for sidste års bidrag
Birgit og Else Lerstrup

STØT FRIT NORDEN

i arbejdet for dansk folkestyre og et frit internationalt samarbejde med udgangspunkt i nordisk menneskesyn og fællesskab. Foreningen er tværpolitisk og uafhængig af andre organisationer. Bliv medlem eller abonnent.

Nærmere oplysninger hos
landssekretær

Leif Kajberg
Klirevænget 31,
2880 Bagsværd
tlf. 44 98 29 32

Eller

Bent Brier
Græsted Vænge 23
3230 Græsted
tlf. 48 39 30 25

Eller besøg vores hjemmeside:
<http://www.fritnorden.dk>